

RECENZE: Z války by se chtěl vypsát, jenže ji má hluboko v sobě

12. prosince 2017 7:58

Původem je z Bosny, poslední čtvrtstoletí však žije v Praze. Spisovatel a překladatel Adin Ljuca právě vydal novou knížku drobné prózy, jmenuje se Jeden bílý den.

-
-
-
-

[Zvětšit](#)

[fotografii](#)

Bosňácký spisovatel Adin Ljuca jako host v Prokopových Krásných ztrátách | foto: Česká televize

Je sice malá formátem i počtem stránek, ale jinak překvapivě velká, zralá, jedinečná.

Ljuca, absolvent literární komparatistiky, pracuje především s látkou, kterou má po ruce. Bere z vlastního života i ze životů svých blízkých. Skládá dohromady kratší i delší příběhy, někdy si vystačí jen s obrazem přes jedinou stránku. Komponuje knihu jako mozaiku, skládačku, puzzle - anebo svérázný román.

Má z čeho brát a bere neobyčejně citlivě. Zabírá minulé století i současnost. Přestože je obrácený výhradně k minulému, ke generaci svého dědy, otce i své vlastní, a přestože se oddává „cestovatelsko-básnické melancholii“, jeho vyprávění je živé, dynamické.

Fungují tu kontrasty mezi tady a tam, tehdy a teď: vztahy mezi autorovou domovskou Bosnou, z níž ho vyhnala zkraje devadesátých let válka, a přítomností v Praze. Funguje tu proměnlivý rod vypravěče. Funguje tu žánrová proměnlivost. Funguje tu napětí mezi realitou a fikcí, mezi prožitým a snově, lyricky přibarveným.

Jeden bílý den

autor: Adin Ljuca

nakladatel: Protimluv

překlad: František Šístek

120 stran, 229 Kč

Hodnocení: 90 %

Těžištěm třiaadvaceti próz je samozřejmě válečná zkušenost. Situace, kterou nelze vysvětlit rozumově ani odbourat v emocích. Brutální válka v bývalé Jugoslávii, která si vyžádala přes sto tisíc mrtvých, se nad Ljucovým psaním vznáší jako černý přízrak, jako trvalá hrozba, jako memento mori.

Ljuca píše vlastně humanistickou prózu, jde mu v první řadě o člověka. Citlivou rekonstrukcí minulého buduje sám sebe, své místo ve světě, smysl života. Chce se z války vypsát, přepsat ji v sobě. Jeden bílý den uzavírá věta, která by mohla posloužit jako motto tohoto spisovatele: „Ty prostě všude vidíš jen samý problémy, nebo zázraky.“ V jeho podání se z prvního stává druhé.

Autor: Radim Kopáč, literární a výtvarný kritik

Zdroj: https://kultura.zpravy.idnes.cz/jeden-bily-den-recenze-spisovatel-prekladatel-adin-ljuca-protimluv-bosna-valka-jugoslavie-g8p-/literatura.aspx?c=A171211_164504_literatura_ts